

ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರು ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ರಚಿಸಿದ

"ಶರಣು ಮುನಿಪಮಣಿಯೆ ಸುಮತೀಂದ್ರ"

ಕೀರ್ತನೆಯ ಒಳನೋಟ

೩

-ಡಾ|| ಸುಭಾಸ ಕಾಖಂಡಕಿ

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಟ್ರಸ್ಟ್, (೦).
15, ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಪ್ರಶಾಂತಿ ನಗರ, 9ವೇ ಬಿ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ,
ಇಸ್ರೋ ಲೇಔಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು -560111

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳ ನಂತರ ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರರು ಮೂರನೆಯವರು. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರಸಂಜಾತರು ಶ್ರೀಯೋಗೀಂದ್ರತೀರ್ಥರು, ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಶ್ರೀಸುರೀಂದ್ರಯತಿಗಳು. ಅವರ ಕರಸಂಜಾತರೇ ಸುಮತೀಂದ್ರರು (1692-1725). ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರರು ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಮಕಾಲೀನರು. ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರರನ್ನು ಭಟ್ಟಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಈ ಯತಿವರೇಣ್ಯರ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡು ಈ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕೀರ್ತನೆಯ ಪಲ್ಲವಿಯಲ್ಲಿಯೇ:

ಶರಣು ಮುನಿಪಮಣಿಯೆ ಸುಮತೀಂದ್ರ

ಕರುಣಾಮೃತದ ಖಣಿಯೇ ||

|| ಪ ||

ಶರಣೆಂದವರಿಗೆ ವರ ಚಿಂತಾಮಣಿಯೆ

ಧರೆಯ ಮೇಲಿನೊಬ್ಬ ದೊರೆ ನಿನಗೆಣೆಯೆ ||

|| ಅ.ಪ. ||

ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರರು ಮಹಾಮಹಿಮರು, ಅವರು ಮುನಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಣಿ ಇದ್ದಂತೆ, ಕೇವಲ ಮಣಿಯಲ್ಲಾ ಕರುಣಾಮೃತದ ಖಣಿಯಾಗಿ ಶರಣಾಗತಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅವರ ಅಭೀಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವವರ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂದು ದಾಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಾಸರು ಅನುಪಲ್ಲವಿಯ ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಧರೆಯನ್ನು ಆಳುವ ರಾಜನು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವವ, ಅವನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರರು

ಶರಣಾಗತರಾದ ಭಕ್ತರ ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವವರು, ಇಂಥ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ರಾಜನೂ ಸಮನಾಗಲಾರರು ಎಂದು ದಾಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ನುಡಿ 1 ರಲ್ಲಿ

ಸಂತತ ಸೇವಕ ಸಂತರಿಗೊಲದೀಗ

ಸಂತತಿ ಸಂಪದವಿತ್ತೆ ಬೇಗ

ಶಾಂತ ಶುಭಗುಣ ವಸಂತನೆಂಬೊ ಕೀರ್ತಿ ವಿ-

ಶ್ರಾಂತಿಯ ಮಿತ ದಿಗಂತಕೆ ವಾರ್ತಿ ||

ಸದಾಕಾಲ ತಮ್ಮನ್ನು ಸೇವಿಸುವವರಿಗೆ ಒಲಿದು ಸಂತಿತಿ-ಸಂಪತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಮುನಿಗಳವರು. ವಸಂತ ಋತು, ಋತುಗಳ ರಾಜನಿದ್ದಂತೆ. ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಕಂಪು - ಪಂಪುಗಳನ್ನಿತ್ತು ಕಳಿಕಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ವಸಂತ ಋತುವಿಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈ ಮುನಿಗಳು ಸಹ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಶಾಂತವಾದ ಸಾತ್ವಿಕ, ಶುಭಗುಣಗಳಿತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ರಾಜನಿದ್ದಂತೆ, ವಸಂತನೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾದವರು.

"ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮಿತ ದಿಗಂತಕೆ ವಾರ್ತಿ" ಎಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಕೀರ್ತಿ ಇಂದು ಕೂಡ ಗಗನ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.

ಇನ್ನು ನುಡಿ 2ರಲ್ಲಿ:

ತಾಳ-ತಮ್ಮಟೆ ಕಂಬು ಬಿರಿದು ಬುಧ

ಮೇಳದಿಂ ಶಿಷ್ಯ ಜನಾಲಯಕೆ ಸಾಲು ದೀವಿಗೆ-

ಯೊಳು ಮಾಲಿಕೆ ಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂದೋಳಿ-

ಕಿಳಿದು ಬಂದು ಪಾಲಿಪೆ ಅವರ

|| 2 ||

ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರರು ತಾವೇ ಶಿಷ್ಯರ ಬಳಿ ಸಾಗಿ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೊರಟಾಗ ಹಗಲು ದಿವಿಗೆಗಳನ್ನು ಸೇವಕರು ಹಿಡಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ತಾಳ ಕೊಂಬು ಕಹಳೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಊದಿ-ಬಾರಿಸಿ ಪರಾಕ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಮೇನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೊರಟು ಶಿಷ್ಯರು ಮನೆ ಮುಂದೆ ಇಳಿದು ನಡೆದು ಹೋಗಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:
ಶ್ರೀಶ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟಾಚಲವಾಸ ರಾಮನ ಪಾದ
ನಿಶಿದಿನಾರ್ಚಿಸುವ ಸಂತೋಷ ಸಾಂದ್ರ
ಋಷಿಯೋಗೀಂದ್ರರ ಕರ ಬಿಸಜಜ ಯೋಗೀಂದ್ರ
ಸುಶರಧಿ ಸಂಭವ ಸುಮತೀಂದ್ರ

|| 3 ||

ಮೂಲರಾಮದೇವರು ಶ್ರೀ ಸುಮತೀಂದ್ರತೀರ್ಥರ ಆರಾಧ್ಯಮೂರ್ತಿ. ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಈ ಮೂಲರಾಮದೇವರು ಬೇರೆಯಲ್ಲಾ ತಮಗೆ ಅಂಕಿತ ನೀಡಿದ ವೆಂಕಟಾಚಲದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ವೆಂಕಟೇಶನು ಬೇರೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು ಭಗವಂತನ ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ರಾಮದೇವರನ್ನು ಹಗಲು-ಇರಳು ಬಿಡದೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತ ಆನಂದದಿದ್ದವರು ಈ ಮುನಿಗಳು.

ಶರಧಿಯನ್ನು ಸುರರು-ಅಸುರರು ಸೇರಿ ಮಧಿಸಿದಾಗ ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ದೊರೆತವು. ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆಂತ ಮೊದಲು ಚಂದ್ರ-ಶರಧಿಯನ್ನು ಮಧಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರ ರೆಂಬ ಚಂದ್ರ ಉದಿಸಿದನು. ಅವರೇ ಕರಕಮಲಸಂಜಾತರಾದ ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರತೀರ್ಥರು.

ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರತೀರ್ಥರು ಹೆಳವನಕಟ್ಟಿ ಗಿರಿಯಮ್ಮನ ಸಮಕಾಲೀನರು. ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರರು ರಂಗನಾಥನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಳವನಕಟ್ಟಿ ಗಿರಿಯಮ್ಮನವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ತೀರ್ಥಕೊಟ್ಟು ಈಕೆ ಯಶೋದಾದೇವಿಯ ಅಂಶವೆಂದು ಜಗಜ್ಜಾಹಿರ ಪಡಿಸಿದರೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಶ್ರೀಸುಮತೀಂದ್ರರು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿಯ ಆಗಿನ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಯರ ಮೃತ್ತಿಕಾಬೃಂದಾವನ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ಎಂದು ಪ್ರತೀಕೆಯಿದೆ. □